קאנצערט און טאנץ זונטאג, נאוועמבער 1טן 8.30 אוו. אין פרץ זאל פראפעסקער מענער און פרויען ארגאניזאציע

אראנזשירט פון

זון אויפגאנג — 7.12.
זון אונטערגאנג — 5.10.

וועטער:
קלאר און קיל

דאס אידישע וואָרט

The Israelite Daily Press

Largest Circulation
of any Newspaper entering Jewish Homes in Western Canada.

מער פארשפרייט
אין די אידישע היימען פון מערב קאנאדע
ווי אלע אנדערע אידישע און ענגלישע
צייטונגען צוזאמען

Vol. 21, No. 240. Fri. Oct. 30, 1931. — Published Daily except Saturday and Sunday. — רערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג — פרייטאג יט׳ חשון, תרצ״ב.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
NOV 4 1931
ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

ארבעט אויף מיליאן דאלאר אידיטאריום פאנגט זיך גלייך אן

אנב-אורדא

פון מארק

צי דאס איז זעלבסטגארעריי, צי מען זוכט צו נאר אימעגן אנדערע, ווען מען רעדט ווען דעם רעזולטאט פון די ברייטשע וואן ווי ווען אן ארכיטל פונם ברייטשע פאלק.

עס איז אמת, אז די מערהייט פון די ברייטשע ווייל ער האט דא גע־שטימט פאר דער נאציאנאלער רענ־הונג. אבער דער דעוויילטער פארלאנ־מענט איז פארט ניט מער ווי א שרעק לאר פארטיפלטע אפשפיגלונג פונם ווילן פונם פאלק.

איך רייד שוין ניט פון דעם, וואס די קאנסערוואטיוון האבן זיך דא באנ־נוצט מיטן נאציאנאלן לאזונג צו פאר־כאפן פאר זיך פאקטיש א דיקטאטאר־רישע מאכט. איך רייד בקיצור פון דעם, וואס מער ווי א פערטל פון די ברייטש־שע ווייליער זיינען אינגאנצן געבליבן א א פארטרעטערישאפט, בעת אנדערע זיינען פארטראטן אזוי־ווי פאל שטאר־קער, ווי זיי זיינען באערעכטיקט לויט דער קאנסטיטוציע.

***

אט איז אייך א שטיק חשבון:

לויט דער צאל ווייליער וואס האבן בין איצט אויסגעקליבן 610 פון די 615 דעפוטאטן, קומט עס אויס אן ערך צו 1 דעפוטאט אויף יעדע 35 טויזנט ווייליער.

לויט דעם ראזיקן חשבון גיבן מיר דא איבער די צאל דעפוטאטן פון בער יעדע פארטיי און גרופע איז גע־ווען בארעכטיקט, אזן די צאל וואס זיי האבן באמת געקראגן (איינגעשלאסן אין קלאמערן):

קאנסערוואטיוון, 336 (472); נאַ־ציאנאלע ארבעטער, 10 (13); נאציי־אנאלע ליבעראלן, 54 (65); ארבעטער, 192 (50); לאיר דזשארדזש ליבעראלן, 6 (5); אנערערע (אומאפהענגיגע, לאַ־פוליסטן און א. ו.), 8 (5); אבסאַ־שטיטע, 4.

***

די ארבעטער פארטיי האט געקראגן פארעג 7 מיליאן שטימען, אנשטאט 8 מיליאן מיט 300 טויזנט אין 1929, — א פארליסט פון ארום 20 פראצענט.

אין דער צאל דעפוטאטן האט זי אבער פארלארן 80 פראצענט, איבער 4 מאל אזויפיל!

וועלן מיר אבער צוגעבן, אז אין 1929 האט אויך די ארבעטער פארטיי געקראגן א סך מער דעפוטאטן, ווי עס האט איר געקוקט לויט איר צאל שטי־מען.

אבער קיינמאל האט זיך אזוי בולט ניט אויסגעצייגט די אומגעלומ־פערטקייט פונם ברייטשן וואל סיס־טעם. וואס דערלויבט אזא פארקריפ־לונג פונם איסטרוקט פון דער מיינונג פונם פאלק, ווי אין די איצטיקע וואל?

***

ווי איר זעט לויט דער צאל שטי־מען, איז פאלש די באהויפטונג אז די ווייליער האבן זיך „אנסטאוויז אפגע־ווארפן פון דער ארבעטער פארטיי.

אין דער אמת׳ן פון די ארבעטער פארטיי אויסגעצייגט א מערקווירדי־קע שטארקייט אין פנים פון א פאר־איינציקטער קענענערשאפט פון דער דע־ווערטירונג פון איינציקע פון אירע וויכ־טיקסטע פירער אינם לאנגער פונם שר־נא. רייסנדיק דערביי פון איר שטיקער.

אין פנים פון א פאראייניקטן קעג־נערישן פראנט האט די ארבעטער פארטיי פארט פארלארן ניט מער ווי 20 פראצענט פון אירע שטימען.

און אויב אין פארלאמענט האבן זיי פארלארן פיר־פינפטל פון זייער שטארקייט, און האבן דערווייל לויט 50 דעפוטאטן אנשטאט 192, איז עס די שולד פונם ברייטשן וואל־סיסטעם.

***

אנב האט די ארבעטער פארטיי כשר פארדינט די דאזיקע לעקציע; אין דער צייט וואס זי איז געווען אין מאכט, האבן די ליבעראלן געפארערט פון איר דעם איינפיר פון א פראפאר־ציאנעלן וואל־סיסטעם.

מיט דער תולה פון די ליבעראלן וואלן זי עס דאן געקאנט לייכט דורכ־פירן. זי האט אבער געפונען, אז דער אלטער סיסטעם איז פאר איר גינסטי־קער, און זי האט זיך צופיל פארלאזן אויף איר כחות.

אזוי איז עס: דער שטארקער פילט ניט מיט דעם שוואכערן, וואו ער קומט ניט אויף זיין ארט...

***

וואס איז שייך די ליבעראלן אין די איצטיקע וואלן, האבן זיי געוואונען דעפוטאטן און — אפגעווייסט די פארטיי.

זיי קאנען טאקע זאגן: „נאך אזא זיג, און מיר זיינען פארלארן!"

פון דא איבער פינף מיליאן שטימען אין די לעצטע וואלן זיינען ביי זיי קומ פארבליבן צוויי מיליאן אין די איצטיקע, כאטש אנשטאט די 58 דע־פוטאטן אין לעצטן פארלאמענט האבן זיי איצט, אלע שאטירונגען צוזאמען אויסגעקליבן 70. — כמעט אנדער־האלבן מאל אזויפיל, וויפל די ארבע־טער מיט זייערע 3% מאל מער שטי־מען.

זיי זיינען, נאך די קאנסערוואטיוון, געווען די גרעסטע געווינער אין דעפו־טאטן, אבער מיט גרעסטע פארלירער אין שטימען.

***

און די קאמוניסטן האבן אלץ גע־קראגן א נישטיקע צאל שטימען אין בערן לאנד.

די קאמוניסטישע לערע שטייט צו צו די ברייטשע ארבעטער ווי אן אר־בעס צום וואנט.

***

„קיד לואיס", דער אידישער פריין פייטער, איז געווען זייער באליבט אינם אידישן ווייטשעפל.

עס כבוד פון די אירן האבן זיך אבער אין גאנץ ווייטשעפל געפונען בלויז 150 ווייליער, וואס זיינען געווען גרייט אנצופארטרויען זייערע פאלי־טישע אינטערעסן צו א פרייד־פייטער. — און דאס איז אויך מסתמא געווען משפחה...

נאך עדות באוויזן אז העלדארף האט אנגעפירט פאגראם

(ספעציעלע טעלעגראמע צו „דאס אידישע וואָרט" פון „איטא")

בערלין, אקט. 30 (איטא).— נאך שטארקע באוויזן אז די אטאקע אויף אירן אויף קורפרישטענדאס די צווייטע נאכט ראש השנה איז דורכגעפירט געווארן אויף א ארגאניזירטן אופן און אין געווען אונטער נראף העלדארפס אויפזיכט, זיינען נעכטן פארגעבראכט געווארן פארן גערויכט ביים פראצעס פון גראף העלסדארף און זיינע פיר חברים.

דער הויפט ערות איז נעכטן געווען דר. מערינג, א דייטש. וועלכער איז אנגענומען געווארן פאר א אירן און אין עץ׳מיטיש׳ן געווארן פון די נאצים יענע נאכט. דר. מערינג איז געלעגן קראנק נאך די קלעג, און האט דער־פאר ניט געקאנט געבן קיין פולע באַ־ווייזן ביים ערשטן פראצעס פון די פאגראמישטשיקעס.

*

ווי דר. מערינג דערציילט, האט גראף העלסדארף א פייף געטאן ווען ער האט דערזען אים אונטערקומען. גענטפערנדיק אויף דעם סיגנאל, האבן די נאצי שטורעס טרויפערס אים ארום־געריינגלט, שרייענדיק: „דערשיסט אים!"

„איך האב נע׳חלש׳ט" — דער־ציילט דר. מערינג. — „אן ווען איך בין געקומען צו זיך האבן די נאצים מיר נאך אלץ געשלאגן. איך בין גע־לעגן געשעדיגט קראנק אין בעט דריי וואכן צייט".

נאך א וויכטיקער ערות איז געווען דער נעווענעגער פרעזידענט פון דער צייטטיטישער ארגאניזאציע, אלבערט ראפאפעל. ער האט דערציילט, אז ער ערגרדיק זיך אויפן ראג פון קורפיר־שטענדאס צו א צווייטער נאס ער געזעגן 1.500 נאצים אונטער א פי־ראשאפט וועלכע האבן געעגנטפערט אויף א דיסציפלינירטן אופן אויף אי־מעגנס קאמאנדע. ווען דער נאצי פיר־רער האט אויסגערופן „יודעא פאר!" — האבן די נאצים געענטפערט: „פארניכטעט זאל ווערן יודעא!"

—(::)—

אידן שלאגן אפ אנ־טיסעמיטישע אטאקע אין טונים

טונים, פראנצויזישע צפון אפריקע, אקט. 30. (איטא).— צוויי דעמאָ־סטראציעס פון אן אנטיסעמיטיש־כאראקטער זיינען דורכגעפירט געווא־רן אין טונים, ארגאניזירט פון די סטודענטן פון דער אנריקולטורעלער שול.

אין דער ערשטער דעמאנסטראציע האט דער המון, מיט אויפרופן „שלאגט די אידן", אטאקירט אידישע פארבייי־גייער. די צווייטע דעמאנסטראציע האט זיך אבער אנגעשטויסן אז א שנעל ארגאניזירטן פונם מכבי און ברית טרומפלדאר זעלבסטשוץ, וואס האט צעשמעטערט די מחנות פון די דעמאנסטראנטן און פארהאלטן זייער פראגארט, ביז די פאליציי איז אונ־טערגעקומען.

עטלאכע פון די כוליגאנעס זיינען ארעסטירט געווארן.

„נאציאנאלע" רעגירונג וועט רע־ארגאניזירן דעם קאבינעט

לאנדאן, אקט. 30. — פריש פון זיין גרויסן זיג, איז פרעמיער מיניס־טער ראמזיי מעקדאנאלד נעכטן אויפ־גענומען געווארן פון דער ברייטשער קאבינעט, וויינינקסטנס אין פארלויף פון די פארגאנגענע צוואנציק יאר. האבן אנטהאלטן א סך מיניסטארן, 10 קאבינעט מיניסטארן זיינען ניט גע־נוג צו פארמירן די נויטיקע סוב־קא־מיטעטן צו פארהאנדלען אלע עניינים פון אפליטיק.

ביז די פראגע פון צוזאמענשטעלן דעם קאבינעט וועט ניט פארענדיקט ווערן, קאן די פראגע פון דער פאלי־טיק פון דער נאציאנאלער רעגירונג ניט גענומען ווערן אויפן סדר היום. ניט גענומען ווערן אויפן סדר היום. לויט גוט אינפארמירטע קרייזן, וועט די נאציאנאלע רעגירונג וועט באלד פארהאנדלען זיינען די אויסברייי־טערונג פון האנדל און ד. אנטווייק־לונג פון עקאנאמישע פארהאנדלונגען מיט די דאמיניאנס.

—(::)—

„נאציאנאלע" רעגירונג וועט רע־ארגאניזירן דעם קאבינעט

לאנדאן, אקט. 30. — פריש פון זיין גרויסן זיג, איז פרעמיער מיניס־טער ראמזיי מעקדאנאלד נעכטן אויפ־גענומען געווארן פון דער ברייטשער קאבינעט, וויינינקסטנס אין פארלויף פון די פארגאנגענע צוואנציק יאר. האבן אנטהאלטן א סך מיניסטארן, 10 קאבינעט מיניסטארן זיינען ניט גע־נוג צו פארמירן די נויטיקע סוב־קא־מיטעטן צו פארהאנדלען אלע עניינים פון אפליטיק.

ביז די פראגע פון צוזאמענשטעלן דעם קאבינעט וועט ניט פארענדיקט ווערן, קאן די פראגע פון דער פאלי־טיק פון דער נאציאנאלער רעגירונג ניט גענומען ווערן אויפן סדר היום. ניט גענומען ווערן אויפן סדר היום. לויט גוט אינפארמירטע קרייזן, וועט די נאציאנאלע רעגירונג וועט באלד פארהאנדלען זיינען די אויסברייי־טערונג פון האנדל און ד. אנטווייק־לונג פון עקאנאמישע פארהאנדלונגען מיט די דאמיניאנס.

—(::)—

אידיש וועט אפשר אנערקענט ווערן פון אינטערנאצ. פאסט פאראיין

(ספעציעלע טעלעגראמע צו „דאס אידישע וואָרט" פון „איטא")

בערן, שווייצאריע, אקט. 30 (איטא).— אידיש וועט אפשר אפיציעל אנערקענט ווערן פונם אינטערנאציאנאלן פאסט פארבאנד. ווי א שפראך פון פארבינדונגען, און אדרעסן וועלן דאן קאנען געשריבן ווערן אין אידיש אין אינטערנאציאנאלן פאסט פארקער.

די בקשה צו אנערקענען אידיש אין אנגענומען צו דער הויפט־קווארטיר פון דעם אינטערנאציאנאלן פאסט פאר־באנד אין בערן פונם אידישן דעפארט־מענט ביי דער עסטאנישער רעגירונג.

דריער האט דער אידישער וויסנ־שאפטלאכער אינסטיטוט פון ווילנע געווענדעט זיך צו דעם פאסט פאר־דיש, אבער דער ענטפער איז געווען, אז דער פארבאנד קאן נעמען אין אנ־באטראכט בלויז דעפרעזענטאציעס פון רעגירונגען. אזוי ווי עסטאניע איז דאס איינציקע לאנד וואס האט א ספעציעלן דעפארטמענט פאר אידישער קולטור ביי דער רעגירונג. האט דער וויסנשאפטלאכער אינסטיטוט געווענ־דעט זיך צו דער עסטאנישער רעגי־רונג מיט דער בקשה, אז זי זאל אויפ־הייבן די פראגע. צו וואס זי האט איינגעשטימט.

עסטאניע האט בדעה צו דערלויבן אויך צו באנוצן זיך מיט דער אידי־

גרויסער געזאנג פאראין קאנצערט דעם זונטאג אין בידזשו

מ. דושייקאב, ארגאניזאטאר
און דירעגענט

דער יערלאכער קאנצערט פונם אי־דישן געזאנגס פאראיין, דירעגירט פון מ. דושייקאב, ווערט דורכגעפירט דעם זונטאג, נאוו. 1, 8.30 אוונט, אין בי־דזשו טעאטער.

דער כאר אין איצט רייכער מיט פיינע שטימען ווי ווען פריער און אין נאך קיינמאל ניט געווען אין אזא הויכן מצב ווי איצט. א רייכע פּרא־גראם פון נייע לידער, וואס זיינען נאך דא ניט געזונגען געווארן, וועט דורכגעפירט ווערן. און דער עולם אין פארלכערט מיט אן אנגענעמען אוונט.

אויסער דעם געזאנג פראגראם פון כאר, וועלן געגעבן ווערן איינציקע פידל נומערן פון יוסף סירא. און ה. שטיינבערג וועט געבן א פארלעזונג פון שלום עליכם.

דער ווייניפּעגער אידישער עולם איז דרינגענד געבעטן צו קומען אין מאר־

ווייניפּעגער פראגראם פון עפנטלאכע לעק־ציעס אין וועסלי

„קאפיטאליזם פארן געריכט", וועט זיין די טעמע פון א לעקציע פון פראפ. ל. וו. מאפיס, אין קאנוואקיישן האל פון וועסלי קאלעדזש, דינסטאג, נאוו. 3טן, 8.15 אוונט פונקט. די ווייטערדי־קע לעקציעס פון דער סעריע זיינען: נאוו. 10. — „פארלאמענטארישע רעגירונג און דער איצטיקער קריזיס", פראפ. לאוער.

נאוו. 17. — „א ברייטערער היס־טארישער בליק", פראפ. דושארדזש בראקוועל קינג.

נאוו. 24. — „מאדערנע ליטעראַ־טור", פראפ. ארטור ל. פעלפס.

אלע לעקציעס אין דעם זעלבן זאל, און אין דער זעלבער שעה.

—(::)—

מזטער-טאג מארגן אין ארב. רינג פריידייט טעמפל שול

די קינדער פון ארבעטער רינג־פריידייט טעמפל שול, פירן דורך א מזטער־טאג מארגן, 2 נ. מ. אין פריי־דייט טעמפל.

אנשטאט פריזן וועט ארויסגע־שטעלט ווערן א שילד מיט די נעמען פון די געווינער פון די בעסטע שריי־בער און לייענער צווישן די קינדער, אלע מוטערס פון שול זיינען געבעטן צו קומען אין צייט.

דאמיניאן רעגירונג שטימט איין צו ווייניפּעגער אויديטאריום פלאן

די דאמיניאן רעגירונג האט צוגע־שטימט צום פלאן פון א מיליאן דאַ־לארדיקן אויديטאריום פאר ווייניפּעג ווי אן ארבעטסלאזיקייט הילף מיטל, און זי איז וויליק בייצוטראגן האלב פון דער סומע. בתנאי אז די פּרא־וינץ זאל צוטראגן 25 פראצענט און די שטאט די איבעריקע 25 פראצענט.

די רעגירונג האט דערביי ארויסגע־שטעלט די פאלגנדיקע תנאים:

1. די ארבעטער זאלן געביטן וועַ־רן, אזוי אז קיינער זאל ניט קריגן מער ווי איין וואָך ארבעט אין דריי.

2. די פלענער פון דער געבייד־דארפן גוט געהייסן ווערן פון דער רע־גירונג.

3. די ארבעט זאל זיך אנפאנגען גלייך און זאל פארענדיקט ווערן קו־מענדיק טאַי.

4. די רעגירונג וועט ניט בייטראגן נאָרניט פאר מעבל און איינריכטונ־גען.

5. די שטאט דארף באזארגן דאס לאנד.

6. שטאט און פּראווינץ דארפן אפּי־ציעל צושטימען צו די אלע באַרינגונ־גען.

אזוי ווי די שטאט און פּראווינץ האבן בכלל גוטגעהייסן דעם פּראיעקט, קאן מען דערוואַרטן, אז די ארבעט אויפן אויديטאריום זאל זיך באלד אנפאנגען.

—(::)—

מארגן י. מ. ה. א. און „ניי־טיווס" ראנבי שפיל

מארגן 3.30 נ. מ. וועט א דורכאויס אידישע טים שפּילן א גיים ראנבי קעגן „די נייטיוס סאנס אוו קאנאדע" טים. דאס וועט פארקומען אינם סט. פאול קאלעדזש הויף, קענעדי און עליס סטריט.

די י. מ. ה. דזשואוועניל טשעמ־פיאנס וועלן שפּילן א גיים קעגן דער פארטערדזש לא פריירי קאלעדזש טים. די דאזיקע שפּיל וועט זיך אנפאנגען 2.30 נ. מ. האלב פון דער איינגאמע וועט אויעגגעגעבן ווערן פאר די אר־בעטסלאזע.

שטאט און פראוויניץ געמען אן באדינגונגען פון דאמיני־אן רעגירונג

נאכדעם ווי ס׳איז אנגענעקומען נעב־טען די ידיעה, אז אטאווא הייסט גוט דעם ווייניפּעגער אויديטאריום פלאן ווי א רעליף מיטל, האט דער סיטי קאונ־סיל אפּגעהאלטן א זיצונג וואו די תנ־אים פון דער רעגירונג זיינען באזאנ־דעלט געווארן און אנגענומען געווארן. די פראווינציעלע רעגירונג האט אויף אנפאנגען אויסגעזאגט אז זי געטט אן דעם פלאן און זי איז ווילליק בייצוטראגן דאס פון דער סומע. בתנאי אז די פּראָ־וינץ זאל צוטראגן 25 פראצענט און די שטאט די איבעריקע 25 פראצענט.

די רעגירונג האט דערביי ארויסגע־שטעלט די פאלגנדיקע תנאים:

1. די ארבעטער זאלן געביטן וועַ־רן, אזוי אז קיינער זאל ניט קריגן מער ווי איין וואָך ארבעט אין דריי.

2. די פלענער פון דער געבייד־דארפן גוט געהייסן ווערן פון דער רע־גירונג.

3. די ארבעט זאל זיך אנפאנגען גלייך און זאל פארענדיקט ווערן קו־מענדיק טאַי.

4. די רעגירונג וועט ניט בייטראגן נאָרניט פאר מעבל און איינריכטונ־גען.

5. די שטאט דארף באזארגן דאס לאנד.

6. שטאט און פּראווינץ דארפן אפּי־ציעל צושטימען צו די אלע באַרינגונ־גען.

אזוי ווי די שטאט און פּראווינץ האבן בכלל גוטגעהייסן דעם פּראיעקט, קאן מען דערוואַרטן, אז די ארבעט אויפן אויديטאריום זאל זיך באלד אנפאנגען.

—(::)—

מארגן י. מ. ה. א. און „ניי־טיווס" ראנבי שפיל

מארגן 3.30 נ. מ. וועט א דורכאויס אידישע טים שפּילן א גיים ראנבי קעגן „די נייטיוס סאנס אוו קאנאדע" טים. דאס וועט פארקומען אינם סט. פאול קאלעדזש הויף, קענעדי און עליס סטריט.

די י. מ. ה. דזשואוועניל טשעמ־פיאנס וועלן שפּילן א גיים קעגן דער פארטערדזש לא פריירי קאלעדזש טים. די דאזיקע שפּיל וועט זיך אנפאנגען 2.30 נ. מ. האלב פון דער איינגאמע וועט אויעגגעגעבן ווערן פאר די אר־בעטסלאזע.

נעזעלשאפטלאכער קאלענדאר

פרייטאג, אקטאבער 30

טימפאוויים ביי פארים פון אידישער קולט. נעז.: „דאס אידישע וואָרט", 8.45 אוונט. אין פרץ־זאל.

קולט. פראזאם. ביי הנוער העובד, 8 נ. מ. אין איינענעם לאקאל.

לעקציע פון הערי לעווין ביי ארב. קולט. צענטער, 8.30 נ. מ. אין פריי־הייט טעמפל.

מ. דזש. פינקעלשטיין: „שלמה", — ביי י. מ. ה. א. פארום, 8.30 נ. מ. קולב צימערן.

שבת, אקט. 31

רבי הערסאן אין בית אברהם שול, 4 נ. מ.

זונטאג, נאוו. 1

טאגיע און קאנצערט פון פראפאיס־קער פרויען נעז., 8.30 אוונט. אין פרץ זאל.

אלגעם. פארזאם. און וואלן ביי די בני־יעקב גמילות חסדים פאראיין, 2.30 נ.מ. אין קליינער ת״ת.

יערלאכער קאנצערט פון אידישן נעזאנג פאראיין, 8.30 אוונט. אין בי־דזשאו טעאטער (ארום סיטי האל).

מאקארעווער ליידיס סאסייטי לעצ־טע טיי פאר דער רבינ׳נס שטיפל, ביי מרס. ל. זילבערס, 416 אבערדין עוועניו, פון 2.30 ביז 12 נ. מ.

אלגעם פארזאם און לעקציע פון דר. שובין ביי ליידיס אקז. פון לינת הצדק, 2.30 נ.מ. אין קליינער תלמוד תורה.

מ. בלאשטיין וועגן „אנטשטייאונג פון באלשעוויזם" ביי ארב. הילף נעז., 2.30 נ.מ. אין פרייהייט טעמפל.

פארזעצונג פון „טעג־טאג פון פאלקס ביבליאטעק.

טיי ביי מרס. ריין, 283 רעדוואוד עוועו, 3 ביז 11 נ. מ.

„טעג־טאג פאר פרויען קבוצות אין א״י, אראנזשירט פון פּוע״צ פרוי־ען קלוב.

ב. זארעצקי איבער בערגלסאנס „צוג ווינטן" ביי איד. ארב. קולט. קלוב 2.30 נ. מ., אין פרץ אינסט

פארזאם. פון אלע נאדל פאך ארב בעטער פון דער אינד. יוניאן, 8 נ. מ. אפּגעהאלטן ווערן א פארזאמלונג לטוד בת די קאמוניסטישע קאנדידאטן פון ווארד 3 פאר די קומענדיקע מוניצי־פאלע וואלן. עס וועלן ריידן אויך אי־דישע רעדנער.

—(::)—

פארטרעטער פון „מארגן־זשורנאל" דא

מר. ט. ל. מילנער, פון שיקאגא, איז דא אויף א באזוך אין די אינטערעסן פון נייריאָרקער אידישער טעגלאכער צייטונג „מארגן־זשורנאל".

מר. מילנער וועט אויך באזוכן אנ־דערע וויכטיקע אידישע קהלות אין מערב קאאנדע.

אידישע ארבעטלאזע מערדערלאך אטאקירט פון פוילישע חברים

(ספעציעלע טעלעגראמע צו „דאס אידישע וואָרט" פון „איטא")

וואַרשע, אקט. 30 (איטא).— מער־דערלאכע אטאקעס אויף אידישע אר־בעטסלאזע זיינען געמאכט געווארן פון פוילישע ארבעטסלאזע אין די שטעט לאוד פאביאניע און בלעכאטאוו, ווי א רעזולטאט פון אנטיסעמיטישער אני־טאציע און פלאקאטן „ענלאף צו די וואס זיינען אויסגעהאנגען געווארן אין לאדז, וואס לויטן, אז „די אידן פרעסן אויף די ברויט פון די הונגע־ריקע פאליאקן".

אין פאביאניע זיינען צוויי אידישע ארבעטסלאזע אטאקירט געווארן פון די פוילישע. דאס זיינען געווען פנחס גרינשטיין און יודל פירשטער, וועל־כע זיינען צעשטאכן געווארן מיט מע־סער און ערנסט פארוואונדעט געווארן.

די אידישע ארבעטסלאזע האבן זיך איצט געווענדעט צו די קהלות מיט דער בקשה זיי זאלן זעען פועל׳ן, און די רעגירונגס שטיצע פאר אידישע אר־בעטסלאזע זאל אויסגעטיילט פון א באזונדער סטאנציע, ניט צוזאמען מיט די קריסטלאכע.

אין בעלכאטאוו האבן די פוילישע ארבעטסלאזע אטאקירט די אידישע, ארויסוואַרפנדיק זיי פון דער ארבעטס־לאזיקייט הילף ביורא מיט געשריי: „שלאגט די אידן, פלינדערט זייערע געשעפטן!" א פאניק אין דאן אויס־

אנדערהאלבן טויזנט זאמלער לאזן זיך באלד ארויס איבערן שטאט

אנדערהאלבן טויזנט זאמלער לאזן זיך ארויס איבער די הייזער און נע־שעפטן אין ווייניפּעג שפּיל וועט זיך אנפאנגען 2.30 נ.מ. האלב פון דער איינגאמע וועט אויעגגעגעבן ווערן פאר די אר־בעטסלאזע.

בודזשעט״ אין משך פון איין וואָך צייט, און דער עולם אין דרינגענדר געבעטן בייצושטייערן מיט א ברייטער האנט

—(::)—

חזן באלטאן אין בית יעקב

חזן זוסיא באלטאן, פון קיעוו, וועט דאוונען היינט קבלת שבת און שבת פרי אין בית יעקב שול, און זונטאג אוונט וועט ער גבן א קאנצערט אין שול. דער קאמיטעט בעט אלע אידן צו קומען הערן דעם חזן און האבן אן עונג שבת.

—(::)—

מזל-טוב

א זון געבארן צו מר. און מרס. מ. נאראמאן זימערמאן, 24 פרענקלין אפטס., לעצטן אוונט; מוטער און קינד, אין דזשענעראל האספיטאל, אין בעס־טען צושטאנד.

עדיסאן האט איבער־געלאזט ירושה פון 14 מיליאן דאלאר

ניו־יארק, נ. דזש. אקט. 30.— די ירושה פון טאמאס אלווא עדיסאן באַ־טרעפט איבער 14 מיליאן דאלאר, לויט דער צוואה וואס איז איצט פאר־רעגיסטרירט געווארן אינם ירושה גע־ריכט. די ירושה גייט הויפטזאכלאך איבער צו זיינע צוויי אינגערע זין, טשארלס און טעאטאר עדיסאן.

עדיסאן האט אין צוואה גארנישט ניט אפּגעזאגט פאר צרכה אדער וועל־כע סׄ׳איז געזעלשאפטלאכע צעוקן, כאטש בעת ער האט געלעבט האט ער יא ביינגעגעבן פאר גענויסע פיליאנ־טראפּיעלע צוואכמען מיט זיינע פיר אנדערע קינדער, פון א טראסט פאנד, בעטסלאזע.

אנדערהאלבן טויזנט זאמלער לאזן זיך באלד ארויס איבערן שטאט

אנדערהאלבן טויזנט זאמלער לאזן זיך ארויס איבער די הייזער און נע־שעפטן אין ווייניפּעג שפּיל וועט זיך אנפאנגען 2.30 נ.מ. האלב פון דער איינגאמע וועט אויעגגעגעבן ווערן פאר די אר־בעטסלאזע.

אידישע ארבעטלאזע מערדערלאך אטאקירט פון פוילישע חברים

(ספעציעלע טעלעגראמע צו „דאס אידישע וואָרט" פון „איטא")

וואַרשע, אקט. 30 (איטא).— מער־דערלאכע אטאקעס אויף אידישע אר־בעטסלאזע זיינען געמאכט געווארן פון פוילישע ארבעטסלאזע אין די שטעט לאוד פאביאניע און בלעכאטאוו, ווי א רעזולטאט פון אנטיסעמיטישער אני־טאציע און פלאקאטן „ענלאף צו די וואס זיינען אויסגעהאנגען געווארן אין לאדז, וואס לויטן, אז „די אידן פרעסן אויף די ברויט פון די הונגע־ריקע פאליאקן".

אין פאביאניע זיינען צוויי אידישע ארבעטסלאזע אטאקירט געווארן פון די פוילישע. דאס זיינען געווען פנחס גרינשטיין און יודל פירשטער, וועל־כע זיינען צעשטאכן געווארן מיט מע־סער און ערנסט פארוואונדעט געווארן.

די אידישע ארבעטסלאזע האבן זיך איצט געווענדעט צו די קהלות מיט דער בקשה זיי זאלן זעען פועל׳ן, און די רעגירונגס שטיצע פאר אידישע אר־בעטסלאזע זאל אויסגעטיילט פון א באזונדער סטאנציע, ניט צוזאמען מיט די קריסטלאכע.

אין בעלכאטאוו האבן די פוילישע ארבעטסלאזע אטאקירט די אידישע, ארויסוואַרפנדיק זיי פון דער ארבעטס־לאזיקייט הילף ביורא מיט געשריי: „שלאגט די אידן, פלינדערט זייערע געשעפטן!" א פאניק אין דאן אויס־

ה יי נ ט סימפאזיאום איבער אידישן יוגנט

„דאס אמעריקאנער אידישע יוגנט", וועט זיין די טעמע פון סימפאזיום ביי דעם פארום פון דער אידישער קול־טור געזעלשאפט היינט (פרייטאג), פונקט 8.45 אוונט, אין פרץ־זאל.

די רעדנער וועלן זיין פאר די טאַ־טעס, — דר. ב. וויקטאר און מ. שינ־ביין, און פאר די קינדער, — עליס מילער און אלעק ספּיוואק. דער סימ־פּאזיום וועט זיך אנפאנגען מיט א קורצער איינלייטונג פונם פארזיצער, ש. מ. זעלטשען.

דער עולם איז געבעטן צו קומען אין צייט. איינטריט איז, ווי געוויינ־לאך, דורך א פרייער זאמלונג ביי דער טיר.

גרויסע קאונסיל נעמט אן קאלאניזאציע פלאן

200 ארבעטסלאזע וועלן באזעצט ווערן אויף פארמס לויטן פלאן — פלאן צו פארארגן נאך טויזנט ארבעטסלאזע אויף פארמס און אין קעמפּס אויך גוטגעהייסן

דער פלאן צו באזעצן 200 אר־בעטסלאזע פאמיליעס פון ווייניפּעג אויף לאנד איז גוטגעהייסן געווארן פונם סיטי קאונסיל אויף זיין נעכטי־קער זיצונג, נאכדעם ווי ס׳איז געווארן באקאנט, אז די פעדעראלע און די פּראווינציעלע רעגירונגען וועלן ביי־טראגן זייערע חלקים. א סך הכל פון 75 פראצענט פון דעם פלאן, אזוי און די שטאט וועט דארפן אויסלייגן בלויז 25 פראצענט פונם קאסט.

יעדע פאמיליע וועט קריגן א סוב־סידיע, אין דער פארם פון אן הלואה אן פּראצענטן, פון טויזנט דאלאר. ארום $100 וועט קאסטן צו ברייינגען א פאמיליע אויפן לאנד, און $300 פאר שפּייז און געוויסע איינריכטונ־גען, און דאן וועלן זיי באזארגט ווערן פארן איבעריקן געלט מיט לעבעדיקן און טויטן אינווענטאר.

דער סיטי קאונסיל האט נאך לייגי־נערע דעבאטעס אויך אנגענומען דעם פלאן פון דער פּראווינציעלער רענ־רונג אדריסצופירן טויזנט ארבעטער פון שטאט אין די קעמפּס און אויף די פארמס. די ארבעטער אלדערמען האבן שטארק באקעמפט דעם פלאן.

די ארבעטער אין די קעמפּס, וועלן לויטן פלאן, קריגן $1.60 א טאג פון וועלכע 85 סענט וועט אראפּגערעכנט ווערן פאר עסן. די ארבעטער אלדערמען קען דאך פּראטעסטירט קעגן אזא גר־דעריקן געהאלט. אלד. גרעי האט גע־מאכט אן אמענדמענט, אז מען זאל די ארבעטער צאלן לויטן „פּער וויידזש" פלאן, 42 סענט א שעה. נאר מען זאל זיי בייטן איבער א חודש, אזוי אז דאס וועט ניט קאסטן טויזנ־דער און די ארבעטער וועלן קריגן יושר׳דיק באצאלט. דער אמענדמענט איז דורכגעפאלן מיט 12 שטימען קעגן די ארבעטער אלדערמען און אלד. ראבערטס.

דער פלאן צו שיקן ארבעטסלאזע אויף די פארמס מיינט, אז פאר יעדן איינעם פון זיי וועט דער פארמער קריגן 5 דאלאר, א חודש פארן אויפהאלט און דער ארבעטסלאזער וועט קריגן אן דירעגענט.

דער כאר אין איצט רייכער מיט פיינע שטימען ווי ווען פריער און אין נאך קיינמאל ניט געווען אין אזא הויכן מצב ווי איצט. א רייכע פּרא־גראם פון נייע לידער, וואס זיינען נאך דא ניט געזונגען געווארן, וועט דורכגעפירט ווערן. און דער עולם איז פארלכערט מיט אן אנגענעמען אוונט.

אויסער דעם געזאנג פראגראם פון כאר, וועלן געגעבן ווערן איינציקע פידל נומערן פון יוסף סירא. און ה. שטיינבערג וועט געבן א פארלעזונג פון שלום עליכם.

דער ווייניפּעגער אידישער עולם איז דרינגענד געבעטן צו קומען אין מאר־

פארמערס געווינען פון העבערע וויץ פרייזן

אטאוואַ, אקט. 30. — די פארמערס פון מערב קאנאדע וועלן געגעסן פון דער סומע פון אכט ביז צען מיליאן דאלאר, א דאנק דעם געהעבערטן פריין אויף ווייץ. וואס איז געשטיגן אין אקטאבער מאנאט, לויט אן אור־ערפלעכלאכער אפשאצונג פון דער קאנאדער סטאטיסטישער ביורא.

די ביורא שאצט אפּ, אז די פאר־גרעסערטע פריזין אויף תבואות וועלן צוגעבן פון 20 ביז 30 מיליאן דאַ־לאר צו דעם ווערט פון ווייץ סטאקס וואס ווערן געהאלטן אין אלע פּאזיצי־עס אין קאנאדע.

—(::)—

ווייטער שטיגן פון פרייזן

אטאוואַ, אקט. 30. — ווייטער שטיגן פון פרייזן אין אלע מארקעטס פון קאנאדע, אין אלע ווייץ פיוטשערס, אין אלע אנדערע גראן פיוטשערס, אין אלע אנדערע גראן מארקעטס, אין אלע אנדערע פּראָ־דוקטן פון גראן, אין אלע אנדערע פּראָ־דוקטן פון מילך, אין אלע אנדערע פּראָ־דוקטן פון פלייש, אין אלע אנדערע פּראָ־דוקטן פון אייער, אין אלע אנדערע פּראָ־דוקטן פון בוטער, אין אלע אנדערע פּראָ־דוקטן פון פיש, אין אלע אנדערע פּראָ־דוקטן פון פלאנצן, אין אלע אנדערע פּראָ־דוקטן פון פלייש, אין אלע אנדערע פּראָ־דוקטן פון אייער, אין אלע אנדערע פּראָ־דוקטן פון בוטער, אין אלע אנדערע פּראָ־דוקטן פון פיש, אין אלע אנדערע פ